2025/2247

11.11.2025.

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2025/2247

od 10. studenoga 2025.

o mjerama za sprečavanje udomaćivanja i širenja štetnih organizama *Candidatus* Liberibacter africanus, *Candidatus* Liberibacter americanus i *Candidatus* Liberibacter asiaticus na području Unije

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. listopada 2016. o zaštitnim mjerama protiv organizama štetnih za bilje i o izmjeni uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 652/2014 i (EU) br. 1143/2014 Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 69/464/EEZ, 74/647/EEZ, 93/85/EEZ, 98/57/EZ, 2000/29/EZ, 2006/91/EZ i 2007/33/EZ ([1]), a posebno njezin članak 28. stavak 1. točke (d), (e), (f), (g), (h) i (i),

budući da:

(1) U dijelu A Priloga II. Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2019/2072 ([2]) utvrđen je popis karantenskih štetnih organizama Unije za koje nije poznato da se pojavljuju na području Unije, a u dijelu B tog priloga popis karantenskih štetnih organizama Unije za koje je poznato da se pojavljuju na području Unije.

(2) *Candidatus* Liberibacter africanus, *Candidatus* Liberibacter americanus i *Candidatus* Liberibacter asiaticus („navedeni štetni organizmi") uvršteni su na popis u dijelu A Priloga II. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/2072. Ti štetni organizmi imaju znatan negativan utjecaj na biljne vrste agruma u zemljama u kojima su prisutni.

(3) Navedeni štetni organizmi mogu se širiti putem vrsta *Diaphorina citri* Kuwayama i *Trioza erytreae* Del Guercio („navedeni vektori"), koje su uvrštene na popis u dijelu A odnosno u dijelu B Priloga II. Provedbenoj uredbi (EU) 2019/2072.

(4) Navedeni štetni organizmi uvršteni su i na popis prioritetnih štetnih organizama u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2019/1702 ([3]) jer su to tri vrste bakterije *Candidatus* Liberibacter koje su uzročnici bolesti citrusa Huanglongbing / zelenjenja citrusa.

(5) Kako bi se osiguralo rano otkrivanje i iskorjenjivanje navedenih štetnih organizama na području Unije, države članice trebale bi provoditi godišnje nadzore s dovoljno velikim brojem vizualnih pregleda, uzorkovanja i testiranja primjenom metoda koje su u skladu s najnovijim znanstvenim i tehničkim informacijama.

(6) U skladu s Uredbom (EU) 2016/2031 svaka država članica treba izraditi i ažurirati krizni plan za svaki prioritetni štetni organizam. Na temelju iskustva iz prethodnih izbijanja potrebno je donijeti posebna pravila za provedbu članka 25. Uredbe (EU) 2016/2031 kako bi se osigurao sveobuhvatan krizni plan u slučaju otkrivanja navedenih štetnih organizama na području Unije.

(7) U slučaju izbijanja navedenih štetnih organizama te kako bi ih iskorijenile i spriječile njihovo širenje na području Unije, države članice trebale bi uspostaviti demarkirana područja koja se sastoje od zaraženog područja i sigurnosnog područja te na njima primijeniti mjere iskorjenjivanja. Veličinu tih demarkiranih područja trebalo bi utvrditi na temelju kapaciteta širenja navedenih vektora ako je njihova prisutnost službeno potvrđena.

([1]) SL L 317, 23.11.2016., str. 4., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2031/oj.

([2]) Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/2072 od 28. studenog 2019. o utvrđivanju jedinstvenih uvjeta za provedbu Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zaštitnih mjera protiv organizama štetnih za bilje te o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 690/2008 i izmjeni Provedbene uredbe Komisije (EU) 2018/2019 (SL L 319, 10.12.2019., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/2072/oj).

([3]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/1702 od 1. kolovoza 2019. o dopuni Uredbe (EU) 2016/2031 Europskog parlamenta i Vijeća izradom popisa prioritetnih štetnih organizama (SL L 260, 11.10.2019., str. 8., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/1702/oj).

(8) Međutim, ako je riječ o izoliranim slučajevima otkrivanja navedenih štetnih organizama, uspostava demarkiranog područja ne bi trebala biti obvezna jer se u tom slučaju fitosanitarni rizik može brzo smanjiti na prihvatljivu razinu primjenom posebnih mjera. Iz istog razloga trebalo bi utvrditi da se to odstupanje može primijeniti ako postoje dokazi da se otkriveni navedeni štetni organizmi nisu dodatno proširili i nije poznato da su navedeni vektori prisutni na području širine od najmanje 3 km oko mjesta izoliranog slučaja otkrivanja ili ako su otkriveni u proizvodnoj jedinici s fizičkom izolacijom od navedenih vektora na područjima na kojima se navedeni vektori ne mogu udomaćiti na otvorenom.

(9) Nadalje, određeno navedeno bilje uzgaja se u proizvodnim jedinicama s fizičkom izolacijom od navedenih vektora. Ako se navedeni štetni organizmi pojave izvan takvih proizvodnih jedinica, mala je vjerojatnost da će izbijanje zahvatiti navedeno bilje koje se uzgaja u toj jedinici. Nadležna tijela trebala bi stoga biti izuzeta od obveze primjene mjera iskorjenjivanja u vezi s tim navedenim biljem, čak i ako se ono nalazi na demarkiranom području.

(10) Kako bi se mjere iskorjenjivanja počele odmah primjenjivati i kako bi se spriječilo daljnje širenje navedenih štetnih organizama na ostatak područja Unije, trebalo bi provoditi godišnje nadzore na demarkiranim područjima u najprikladnije doba godine i uz odgovarajući intenzitet.

(11) Odredbe ove Uredbe koje se odnose na provedbu statistički pouzdanih nadzora utemeljenih na riziku izvan demarkiranih područja trebale bi se primjenjivati od 1. siječnja 2029. kako bi se nadležnim tijelima dalo dovoljno vremena za planiranje i pripremu, prikupljanje potrebnih statističkih podataka i dodjelu dostatnih sredstava za provedbu tih nadzora.

(12) Odredbe ove Uredbe koje se odnose na plan i sustav uzorkovanja za statistički pouzdane nadzore utemeljene na riziku na demarkiranim područjima trebale bi se primjenjivati od 1. siječnja 2028. kako bi se nadležnim tijelima dalo dovoljno vremena za planiranje i pripremu te dodjelu dostatnih sredstava za provedbu tih nadzora. To bi prijelazno razdoblje trebalo biti kraće od razdoblja za nadzore izvan demarkiranih područja jer prisutnost štetnih organizama na demarkiranom području omogućuje brže prikupljanje potrebnih statističkih podataka.

(13) Kako bi nadležna tijela mogla odmah ukloniti rizik od širenja navedenih štetnih organizama, trebalo bi utvrditi posebne zahtjeve u pogledu premještanja navedenog bilja i plodova tog navedenog bilja s demarkiranih područja, kao i sa zaraženih područja na sigurnosna područja u slučaju izbijanja na području Unije.

(14) Mjere predviđene u ovoj Uredbi u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju mjere za sprečavanje udomaćivanja i širenja štetnih organizama *Candidatus* Liberibacter africanus, *Candidatus* Liberibacter americanus i *Candidatus* Liberibacter asiaticus na području Unije te mjere za njihovo iskorjenjivanje ako se utvrdi da su prisutni na tom području.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „navedeni štetni organizmi” znači *Candidatus* Liberibacter africanus, *Candidatus* Liberibacter americanus ili *Candidatus* Liberibacter asiaticus;

2. „navedeno bilje” znači bilje *Citrus* L., *Fortunella* Swingle, *Poncirus* Raf., *Aegle* Corrêa, *Aeglopsis* Swingle, *Afraegle* Engl., *Atalantia* Corrêa, *Balsamocitrus* Stapf, *Burkillanthus* Swingle, *Calodendrum* Thunb., *Choisya* Kunth, *Clausena* Burm. f., *Limonia* L., *Microcitrus* Swingle, *Murraya* J. Koenig ex L., *Pamburus* Swingle, *Severinia* Ten., *Swinglea* Merr., *Triphasia* Lour. ili *Vepris* Comm. ili njihovi križanci, osim plodova bez peteljki i listova;

3. „navedeni vektori” znači *Diaphorina citri* Kuwayama ili *Trioza erytreae* Del Guercio;

4. „kartica za nadzor štetnog organizma” znači „kartica s informacijama za nadzor bolesti Huanglongbing i njezinih vektora” ([4]), koju je objavila Europska agencija za sigurnost hrane („Agencija”);

5. „Opće smjernice za statistički pouzdane nadzore utemeljene na riziku” znači „Opće smjernice za statistički pouzdane nadzore organizama štetnih za bilje utemeljene na riziku” ([5]), koje je objavila Agencija.

Članak 3.

Nadzori na području Unije

1. Nadležna tijela provode godišnje nadzore utemeljene na riziku radi utvrđivanja prisutnosti navedenih štetnih organizama i navedenih vektora na navedenom bilju na područjima Unije na kojima bi se navedeni štetni organizmi i navedeni vektori mogli udomaćiti, uzimajući u obzir informacije navedene u kartici za nadzor štetnog organizma.

2. Plan nadzora i sustav uzorkovanja nadzora u skladu su s Općim smjernicama za statistički pouzdane nadzore utemeljene na riziku kako bi se s dostatnom razinom pouzdanosti otkrila niska razina prisutnosti navedenih štetnih organizama na područjima na kojima je proveden nadzor.

3. Nadzori se provode:

(a) na temelju razine fitosanitarnog rizika;

(b) na rizičnim područjima, uključujući barem rasadnike, vrtne centre i javna mjesta, proizvodne jedinice s fizičkom izolacijom od navedenih vektora ili bez nje te druga područja na kojima je vjerojatno da će doći do prisutnosti navedenih štetnih organizama;

(c) u prikladno doba godine s obzirom na mogućnost otkrivanja navedenih štetnih organizama i navedenih vektora, uzimajući u obzir biologiju navedenih štetnih organizama, prisutnost i biologiju navedenih vektora te prisutnost navedenog bilja.

4. Nadzori se prema potrebi sastoje od:

(a) vizualnih pregleda navedenog bilja radi otkrivanja navedenih štetnih organizama, simptoma prisutnosti navedenih štetnih organizama ili znakova prisutnosti navedenih vektora;

(b) postavljanja žutih ljepljivih klopki i primjene metoda otresanja grana ili mreža za hvatanje radi otkrivanja navedenih vektora;

(c) uzorkovanja i molekularnog testiranja navedenog bilja u skladu s relevantnim međunarodnim standardima;

(d) ako su prisutni, uzorkovanja navedenih vektora i molekularnog testiranja na prisutnost navedenih štetnih organizama u skladu s relevantnim međunarodnim standardima.

([4]) EFSA, 2019. Kartica za nadzor bolesti Huanglongbing i njezinih vektora. doi:10.2903/sp.efsa.2019.EN-1574.
([5]) EFSA, 2020. Opće smjernice za statistički pouzdane nadzore organizama štetnih za bilje utemeljene na riziku. doi:10.2903/sp.efsa.2020.EN-1919.

Članak 4.

Krizni planovi

1. Uz elemente iz članka 25. stavka 2. Uredbe (EU) 2016/2031 svaka država članica u svojem kriznom planu navodi postupke za utvrđivanje vlasnika privatnih posjeda na kojima se trebaju primijeniti odgovarajuće mjere u slučaju otkrivanja navedenih štetnih organizama i, ovisno o slučaju, navedenih vektora, te obavješćivanje o nalogu za uništenje bilja i pristupu privatnim posjedima.

2. Države članice prema potrebi ažuriraju svoje krizne planove do 31. prosinca svake godine.

Članak 5.

Uspostavljanje demarkiranih područja

1. Ako je prisutnost navedenih štetnih organizama na navedenom bilju službeno potvrđena, predmetna država članica bez odgode uspostavlja demarkirano područje u svrhu iskorjenjivanja navedenih štetnih organizama.

2. Demarkirano područje obuhvaća:

(a) zaraženo područje u krugu od najmanje 50 m oko navedenog bilja za koje se utvrdi da je zaraženo navedenim štetnim organizmima; i

(b) sigurnosno područje širine od najmanje 3 km od granice zaraženog područja.

Ako je rizično područje vrtni centar ili rasadnik, razgraničenje demarkiranog područja od zaraženog područja uključuje cijeli vrtni centar ili rasadnik. To se primjenjuje uz krug od najmanje 50 m oko navedenog bilja za koje se utvrdi da je zaraženo navedenim štetnim organizmima kako je navedeno u prvom podstavku točki (a).

Članak 6.

Odstupanja od obveze uspostavljanja demarkiranih područja

1. Odstupajući od članka 5. stavka 1., nadležna tijela mogu odlučiti da neće uspostaviti demarkirano područje ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) postoje dokazi da je prisutnost navedenih štetnih organizama izolirani slučaj otkrivanja te se ne očekuje da će dovesti do udomaćivanja;

(b) postoje dokazi da se navedeni štetni organizmi nisu proširili; i

(c) nije poznato da su navedeni vektori prisutni na području širine od najmanje 3 km oko mjesta njihova otkrivanja ili su otkriveni u proizvodnoj jedinici s fizičkom izolacijom i postoje dokazi da se navedeni vektori ne mogu udomaćiti na otvorenom.

2. Ako primjenjuje odstupanje predviđeno u stavku 1., nadležno tijelo:

(a) odmah uklanja i uništava zaraženo bilje, navedeno bilje sa simptomima i obližnje navedeno bilje;

(b) odmah pojačava vizualni pregled radi provjere prisutnosti simptoma navedenih štetnih organizama i molekularno testiranje navedenog bilja u skladu s relevantnim međunarodnim standardima;

(c) poduzima mjere na području od najmanje 500 m oko zaražene biljke kako bi se osiguralo brzo iskorjenjivanje navedenih štetnih organizama i otklonila mogućnost njihova širenja;

(d) tijekom najmanje tri godine redovito i intenzivno pregledava područje širine od najmanje 500 m oko mjesta na kojem su pronađeni navedeni štetni organizmi, osim ako nakon uklanjanja zaraženog bilja, navedenog bilja sa simptomima i obližnjeg navedenog bilja iz točke (a) na području od najmanje 500 m oko mjesta na kojem su pronađeni navedeni štetni organizmi nije prisutno drugo navedeno bilje;

(e) u najvećoj mogućoj mjeri utvrđuje podrijetlo zaraze i put povezan sa zarazom;

(f) informira javnost o prijetnji koju predstavljaju navedeni štetni organizmi; i

(g) poduzima sve druge mjere koje mogu pomoći u iskorjenjivanju navedenih štetnih organizama.

3. Razgraničenje demarkiranog područja temelji se na znanstvenim načelima, biologiji navedenih štetnih organizama, prisutnosti navedenih vektora, razini zaraze, rasprostranjenosti navedenog bilja na predmetnom području, dokazima o udomaćivanju navedenih štetnih organizama i vrsti rizičnog područja.

4. Ako se potvrdi prisutnost navedenih štetnih organizama na sigurnosnom području, poduzimaju se mjere iskorjenjivanja u skladu s člankom 9., a razgraničenje zaraženog područja i sigurnosnog područja preispituje se i mijenja na odgovarajući način.

5. Ako se potvrdi prisutnost navedenih štetnih organizama u navedenim vektorima, ali ne i na navedenom bilju, nadležna tijela provode pojačane nadzore radi utvrđivanja prisutnosti navedenih štetnih organizama na navedenom bilju na demarkiranom području uspostavljenom u skladu s člankom 18. Uredbe (EU) 2016/2031.

6. Na demarkiranim područjima nadležna tijela informiraju javnost o prijetnji koju predstavljaju navedeni štetni organizmi i mjerama donesenima za sprečavanje njihova daljnjeg širenja izvan tih područja. Osiguravaju i da specijalizirani subjekti i šira javnost budu upoznati s razgraničenjem demarkiranih područja.

Članak 7.

Nadzori na demarkiranim područjima

1. Na demarkiranim područjima nadležna tijela provode intenzivne godišnje nadzore, kako je navedeno u članku 19. stavku 1. Uredbe (EU) 2016/2031, uzimajući u obzir informacije iz kartice za nadzor štetnog organizma.

2. Za plan nadzora se u obzir uzimaju Opće smjernice za statistički pouzdane nadzore utemeljene na riziku. Plan nadzora i sustav uzorkovanja koji se upotrebljavaju za nadzore radi otkrivanja prisutnosti omogućuju otkrivanje razine prisutnosti navedenih štetnih organizama od 1 % s najmanje 95 %-tnom pouzdanošću.

3. Ti se nadzori provode u skladu s člankom 3. stavcima 3. i 4. kako bi se otkrila prisutnost navedenih štetnih organizama na navedenom bilju i, prema potrebi, na navedenim vektorima.

Članak 8.

Ukidanje demarkiranih područja

Demarkirana područja mogu se ukinuti na temelju nadzorâ iz članka 7. ako navedeni štetni organizmi nisu otkriveni na demarkiranom području tijekom najmanje tri uzastopne godine.

Članak 9.

Mjere iskorjenjivanja

1. U zaraženoj zoni iz članka 5. stavka 2. točke (a) nadležna tijela:

(a) primjenjuju djelotvorne fitosanitarne postupke kako bi se iskorijenili navedeni vektori prije uklanjanja navedenog bilja;

(b) bez odgode uklanjaju i uništavaju sve zaraženo bilje i obližnje navedeno bilje, kao i drugo navedeno bilje sa simptomima;

(c) uzorkuju i testiraju navedeno bilje koje nije uklonjeno u skladu s točkom (b) primjenom sustava uzorkovanja kojim se s najmanje 99 %-tnom pouzdanošću može utvrditi razina prisutnosti zaraženog bilja od 1 %;

(d) bez odgode uklanjaju i uništavaju sve navedeno bilje na zaraženom području ako se testiranjem u skladu s točkom (c) otkrije dodatni slučaj na tom zaraženom području.

2. Ako se navedeno bilje uzgaja u proizvodnoj jedinici s fizičkom izolacijom od navedenih vektora, mjere opisane u stavku 1. primjenjuju se samo ako su navedeni štetni organizmi pronađeni u toj proizvodnoj jedinici.

3. Na sigurnosnom području iz članka 5. stavka 2. točke (b) nadležna tijela osiguravaju primjenu djelotvornih fitosanitarnih postupaka protiv navedenog vektora ili drugih učinkovitih mjera, kao što je biološka kontrola.

Članak 10.

Mjere za sprečavanje širenja navedenih štetnih organizama u slučaju izbijanja navedenih štetnih organizama na području Unije

1. Nadležna tijela, koliko je to moguće, utvrđuju podrijetlo i put povezan s izbijanjem, uključujući podrijetlo navedenog bilja koje je premješteno prije uspostave demarkiranog područja.

2. Navedeno bilje koje je uzgojeno u proizvodnoj jedinici koja se nalazi na demarkiranom području ne smije se premještati s tog demarkiranog područja ni s odgovarajućih zaraženih područja na sigurnosna područja, osim ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) navedeno bilje tijekom cijelog svojeg životnog vijeka uzgajano je u proizvodnoj jedinici s fizičkom izolacijom od navedenih vektora, koju su nadležna tijela registrirala te u kojoj ta tijela provode inspekcije u odgovarajućim vremenskim razmacima;

(b) navedeno bilje prevozi se kroz demarkirano područje ili na njemu na način da se spriječi širenje navedenih štetnih organizama, primjerice u zatvorenim spremnicima, isključujući tako mogućnost pojave zaraze navedenim štetnim organizmima ili navedenim vektorima;

(c) što je moguće bliže vremenu premještanja partija navedenog bilja podvrgnuta je molekularnom testiranju radi utvrđivanja prisutnosti navedenih štetnih organizama upotrebom sustava uzorkovanja kojim se s barem 95 %-tnom pouzdanošću može utvrditi razina prisutnosti zaraženog bilja od 1 %.

3. Navedeno bilje podrijetlom izvan demarkiranog područja ne smije se premještati sa zaraženih područja ili kroz njih, osim ako su poduzete djelotvorne mjere za sprečavanje njegove zaraze navedenim štetnim organizmima i navedenim vektorima.

4. Navedeno bilje u obliku plodova koje je uzgojeno u proizvodnoj jedinici koja se nalazi na demarkiranom području ne smije se premještati s tog demarkiranog područja ni s odgovarajućih zaraženih područja na sigurnosna područja, osim ako ti plodovi nemaju peteljke i listove.

5. Navedeno bilje u obliku plodova podrijetlom izvan demarkiranog područja ne smije se premještati sa zaraženih područja ili kroz njih, osim ako ti plodovi nemaju peteljke i listove.

Članak 11.

Izvješćivanje

Države članice do 30. travnja svake godine Komisiji i drugim državama članicama dostavljaju rezultate nadzora na demarkiranim područjima provedenih u skladu s člankom 7. tijekom prethodne kalendarske godine, koristeći se jednim od predložaka iz Priloga.

Članak 12.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 3. stavak 2. primjenjuje se od 1. siječnja 2029.

Članak 7. stavak 2. primjenjuje se od 1. siječnja 2028.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 10. studenoga 2025.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

Predlošci za izvješćivanje o rezultatima nadzora provedenih na temelju članka 7.

DIO A

1. Predložak za izvješćivanje o rezultatima godišnjih nadzora

1. **Opis demarkiranog područja (DP)**		2. **Početna veličina DP-a (ha)**	3. **Ažurirana veličina DP-a (ha)**	4. **Pristup (iskorjenjivanje ili obuzdavanje širenja)**	5. **Područje**	6. **Mjesta nadzora**		7. **Utvrđena područja rizika**	8. **Pregledana područja rizika**	9. **Biljni materijal/roba**	10. **Popis vrsta bilja domaćina**	11. **Vrijeme nadzora**	12. **Pojedinosti o nadzoru** A) Broj vizualnih pregleda B) Ukupan broj uzetih uzoraka C) Vrste klopki (ili druga alternativna metoda (npr. mreže za hvatanje)) D) Broj klopki (ili druga metoda hvatanja) E) Broj mjesta postavljanja klopki, ako se razlikuje od podataka navedenih pod (D) F) Vrsta testova (npr. mikroskopska identifikacija, PCR, ELISA itd.) G) Ukupan broj testova H) Ostale mjere (npr. psi tragači, bespilotne letjelice, helikopteri, kampanje informiranja itd.) I) Broj drugih mjera								13. **Broj analiziranih simptomatskih uzoraka:** i. Ukupno ii. Pozitivni iii. Negativni iv. Neodređeni				14. **Broj analiziranih asimptomatskih uzoraka:** i. Ukupno ii. Pozitivni iii. Negativni iv. Neodređeni				15. **Broj obavijesti o prijavljenim izbijanjima (ako je primjenjivo) u skladu s Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2019/1715** [1]		16. **Napomene**
Naziv	**Datum uspostavljanja**					**Opis**	**Broj**						**A**	**B**	**C**	**D**	**E**	**F**	**G**	**H**	**I**	i.	ii.	iii.	iv.	i.	ii.	iii.	iv.	**Broj**	**Datum**	

[1] Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/1715 od 30. rujna 2019. o utvrđivanju pravila za funkcioniranje sustava za upravljanje informacijama za službene kontrole i njegovih sistemskih komponenata („Uredba o IMSOC-u") (SL L 261, 14.10.2019., str. 37., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/1715/oj).

2. **Upute za ispunjavanje predloška**

Ako se ispunjava ovaj predložak, ne ispunjava se predložak iz dijela B ovog Priloga.

Za stupac 1.: navesti naziv geografskog područja, broj izbijanja ili druge informacije iz kojih je moguće utvrditi demarkirano područje (DP) i datum njegova uspostavljanja.

Za stupac 2.: navesti veličinu DP-a prije početka nadzora.

Za stupac 3.: navesti veličinu DP-a nakon nadzora.

Za stupac 4.: navesti pristup: iskorjenjivanje ili obuzdavanje širenja. Unijeti onoliko redaka koliko je potrebno, ovisno o broju DP-ova po štetnom organizmu i pristupima koji se primjenjuju na tim područjima.

Za stupac 5.: navesti područje DP-a na kojem je proveden nadzor, unijeti onoliko redaka koliko je potrebno: zaraženo područje (ZP) ili sigurnosno područje (SP); koristiti zasebne retke. Ako je primjenjivo, navesti područje ZP-a na kojem je proveden nadzor (npr. posljednjih 20 km uz SP, oko rasadnikâ itd.) u zasebnim recima.

Za stupac 6.: navesti broj i opis mjesta nadzora odabirom jednog od sljedećih unosa za opis:

1. Otvoreni prostor (područje proizvodnje): 1.1. polje (obradivo, pašnjak); 1.2. voćnjak/vinograd; 1.3. rasadnik; 1.4. šuma;

2. Otvoreni prostor (ostalo): 2.1. privatni vrt; 2.2. javne površine; 2.3. zaštićeno područje; 2.4. divlje bilje na područjima koja nisu zaštićena područja; 2.5. ostalo, navesti o čemu je riječ (npr. vrtni centar, trgovačke lokacije na kojima se upotrebljava drveni materijal za pakiranje, drvna industrija, močvarna područja, mreža navodnjavanja i odvodnje itd.);

3. Fizički zatvoreni uvjeti: 3.1. staklenik; 3.2. privatna površina, osim staklenika; 3.3. javna površina, osim staklenika; 3.4. ostalo, navesti o čemu je riječ (npr. vrtni centar, trgovačke lokacije na kojima se upotrebljava drveni materijal za pakiranje, drvna industrija).

Za stupac 7.: navesti područja rizika utvrđena na temelju biologije štetnih organizama, prisutnosti biljaka domaćina, ekološko-klimatskih uvjeta i lokacija rizika.

Za stupac 8.: navesti područja rizika uključena u nadzor, od onih iz stupca 7.

Za stupac 9.: navesti bilje, plodove, sjemenke, tlo, materijal za pakiranje, drvo, strojeve, vozila, vodu, ostalo i točno navesti o čemu je riječ.

Za stupac 10.: navesti popis nadziranih biljnih vrsta/rodova, jedan redak po biljnoj vrsti/rodu.

Za stupac 11.: navesti mjesece u kojima su nadzori provedeni.

Za stupac 12.: navesti pojedinosti o nadzoru, ovisno o posebnim zakonskim zahtjevima za svaki štetni organizam. Upisati „nije primjenjivo” ako informacije za određeni stupac nisu primjenjive.

Za stupce 13. i 14.: navesti rezultate, ako je primjenjivo, navodeći dostupne informacije u odgovarajućim stupcima. „Neodređeni” su oni analizirani uzorci za koje nije dobiven nikakav rezultat zbog raznih čimbenika (npr. rezultat ispod razine otkrivanja, neobrađen, neidentificiran ili star uzorak itd.).

Za stupac 15.: navesti obavijesti o izbijanju za godinu u kojoj je proveden nadzor za nalaze na SP-u. Broj obavijesti o izbijanju ne treba navesti ako je nadležno tijelo odlučilo da je rezultat jedan od slučajeva iz članka 14. stavka 2., članka 15. stavka 2. ili članka 16. Uredbe (EU) 2016/2031. U tom slučaju navesti razlog nedostavljanja tih informacija u stupcu 16. („Napomene”).

DIO B

1. **Predložak za izvješćivanje o rezultatima statistički utemeljenih godišnjih nadzora**

1. Opis demarkiranog područja (DP)		2. Točna veličina DPa (ha)	3. Aktivirana veličina DPa (ha)	4. Pristup	5. Područje	6. Mjesta nadzora		7. Vrijeme nadzora	A. Definiranje nadzora (ulazni parametri za RiBESS+)												B. Napor uzorkovanja							C. Rezultati nadzora						25. Napomene
									8. Ciljana populacija			9. Epidemiološke jedinice		10. Metode otkrivanja				11. Djelotvornost uzorkovanja	12. Osjetljivost metode	13. Čimbenici rizika (aktivnosti, lokacije i područja)					14. Broj pregledanih epidemioloških jedinica	15. Broj vizualnih pregleda	16. Broj uzoraka	17. Broj klopki	18. Broj mjesta postavljanja klopki	19. Broj testova	20. Broj drugih mjera	21. Rezultati			22. Broj obavijesti o prijavljenim izbijanjima, ako je primjenjivo, u skladu s Provedbenom uredbom (EU) 2019/1715		23. Postignuta razina pouzdanosti	24. Zadana prevalencija	
Naziv	Datum uspostavljanja					Opis	Broj		Vrsta domaćina	Površina (ha ili druga relevantna mjerna jedinica)	Inspekcijske jedinice	Opis	Jedinice	Vizualni pregledi	Postavljanje klopki	Testiranje	Ostale metode			Čimbenik rizika	Razine rizika	Broj lokacija	Relativni rizici	Udio populacije/domaćina							Pozitivni	Negativni	Neodređeni	Broj	Datum			

2. **Upute za ispunjavanje predloška**

Objasniti temeljne pretpostavke za plan nadzora po štetnom organizmu. Sažeti i obrazložiti:

— ciljanu populaciju, epidemiološku jedinicu i inspekcijske jedinice,

— metodu otkrivanja i osjetljivost metode,

— čimbenike rizika, navodeći razine rizika i pripadajuće relativne rizike te udio populacije bilja domaćina.

Za stupac 1.: navesti naziv geografskog područja, broj izbijanja ili druge informacije iz kojih je moguće utvrditi demarkirano područje (DP) i datum njegova uspostavljanja.

Za stupac 2.: navesti veličinu DP-a prije početka nadzora.

Za stupac 3.: navesti veličinu DP-a nakon nadzora.

Za stupac 4.: navesti pristup: iskorjenjivanje ili obuzdavanje širenja. Unijeti onoliko redaka koliko je potrebno, ovisno o broju DP-ova po štetnom organizmu i pristupima koji se primjenjuju na tim područjima.

Za stupac 5.: navesti područje DP-a na kojem je proveden nadzor, unijeti onoliko redaka koliko je potrebno: zaraženo područje (ZP) ili sigurnosno područje (SP), koristiti zasebne retke. Ako je primjenjivo, navesti područje ZP-a na kojem je proveden nadzor (npr. posljednjih 20 km uz SP, oko rasadnikâ itd.) u zasebnim recima.

Za stupac 6.: navesti broj i opis mjesta nadzora odabirom jednog od sljedećih unosa za opis:

1. Otvoreni prostor (područje proizvodnje): 1.1. polje (obradivo, pašnjak); 1.2. voćnjak/vinograd; 1.3. rasadnik; 1.4. šuma;

2. Otvoreni prostor (ostalo): 2.1. privatni vrtovi; 2.2. javne površine; 2.3. zaštićeno područje; 2.4. divlje bilje na područjima koja nisu zaštićena područja; 2.5. ostalo, navesti o čemu je riječ (npr. vrtni centar, trgovačke lokacije na kojima se upotrebljava drveni materijal za pakiranje, drvna industrija, močvarna područja, mreža navodnjavanja i odvodnje itd.);

3. Fizički zatvoreni uvjeti: 3.1. staklenik; 3.2. privatna površina, osim staklenika; 3.3. javna površina, osim staklenika; 3.4. ostalo, navesti o čemu je riječ (npr. vrtni centar, trgovačke lokacije na kojima se upotrebljava drveni materijal za pakiranje, drvna industrija).

Za stupac 7.: navesti mjesece u kojima su nadzori provedeni.

Za stupac 8.: navesti odabranu ciljanu populaciju te odgovarajući popis vrsta/rodova domaćina i obuhvaćeno područje. Ciljana populacija definira se kao skup inspekcijskih jedinica. Njezina se veličina za poljoprivredna područja obično definira u hektarima, ali može se definirati i u parcelama, poljima, staklenicima itd. Obrazložiti odabir u temeljnim pretpostavkama. Navesti nadzirane inspekcijske jedinice. „Inspekcijska jedinica” znači bilje, dijelovi bilja, roba, materijali i vektori štetnih organizama koji su pregledani radi identifikacije i otkrivanja štetnih organizama.

Za stupac 9.: navesti nadzirane epidemiološke jedinice, navodeći njihov opis i mjernu jedinicu. „Epidemiološka jedinica” znači homogeno područje na kojem bi u slučaju prisutnosti štetnog organizma interakcije štetnog organizma, bilja domaćina te abiotičkih i biotičkih čimbenika i uvjeta dovele do iste epidemiologije. Epidemiološke jedinice potpodjela su ciljane populacije koje su epidemiološki homogene i obuhvaćaju najmanje jednu biljku domaćina. U nekim se slučajevima cijela populacija domaćina u određenoj regiji/području/zemlji može definirati kao epidemiološka jedinica. To mogu biti regije statističke nomenklature prostornih jedinica (NUTS), urbana područja, šume, ružičnjaci, poljoprivredna gospodarstva ili hektari. Odabir epidemioloških jedinica mora se obrazložiti u temeljnim pretpostavkama.

Za stupac 10.: navesti metode upotrijebljene tijekom nadzora, uključujući broj aktivnosti u svakom slučaju, ovisno o posebnim zakonskim zahtjevima za svaki štetni organizam. Upisati „nije primjenjivo” ako informacije za određeni stupac nisu dostupne.

Za stupac 11.: navesti procjenu djelotvornosti uzorkovanja. Djelotvornost uzorkovanja znači vjerojatnost odabira zaraženih dijelova na zaraženoj biljci. U slučaju vektora označava djelotvornost metode hvatanja pozitivnog vektora ako je prisutan na području nadzora. U slučaju tla označava djelotvornost odabira uzorka tla koji sadržava štetni organizam ako je štetni organizam prisutan na području nadzora.

Za stupac 12.: „osjetljivost metode” znači vjerojatnost da će se metodom točno otkriti prisutnost štetnog organizma. Osjetljivost metode definira se kao vjerojatnost da će rezultat testiranja stvarno pozitivne biljke domaćina biti pozitivan. Riječ je o umnošku djelotvornosti uzorkovanja (tj. vjerojatnosti odabira zaraženih dijelova na zaraženoj biljci) i dijagnostičke osjetljivosti (koju obilježava vizualni pregled i/ili laboratorijski test koji se upotrebljava u postupku identifikacije).

Za stupac 13.: navesti čimbenike rizika u zasebnim recima koristeći onoliko redaka koliko je potrebno. Za svaki čimbenik rizika navesti razinu rizika i pripadajući relativni rizik te udio populacije domaćina.

Za stupac B: navesti pojedinosti o nadzoru, ovisno o posebnim zakonskim zahtjevima za svaki štetni organizam. Upisati „nije primjenjivo” ako informacije za određeni stupac nisu primjenjive. Informacije koje je potrebno navesti u ovim stupcima povezane su s informacijama iz stupca 10. „Metode otkrivanja”.

Za stupac 18.: navesti broj mjesta postavljanja klopki ako se taj broj razlikuje od broja klopki (stupac 17.) (npr. ista se klopka upotrebljava na različitim mjestima).

Za stupac 21.: navesti broj uzoraka s pozitivnim, negativnim ili neodređenim rezultatom. „Neodređeni” su oni analizirani uzorci za koje nije dobiven nikakav rezultat zbog raznih čimbenika (npr. rezultat ispod razine otkrivanja, neobrađen, neidentificiran ili star uzorak itd.).

Za stupac 22.: navesti obavijesti o izbijanju za godinu u kojoj je proveden nadzor. Broj obavijesti o izbijanju ne treba navesti ako je nadležno tijelo odlučilo da je rezultat jedan od slučajeva iz članka 14. stavka 2., članka 15. stavka 2. ili članka 16. Uredbe (EU) 2016/2031. U tom slučaju navesti razlog nedostavljanja tih informacija u stupcu 25. („Napomene”).

ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/2247/oj

Za stupac 23.: navesti osjetljivost nadzora kako je definirana u Međunarodnoj normi za fitosanitarne mjere (ISPM) 31. Ta vrijednost postignute razine pouzdanosti u pogledu neprisutnosti štetnog organizma izračunava se na temelju provedenih pregleda (i/ili uzetih uzoraka) s obzirom na osjetljivost metode i zadanu prevalenciju.

Za stupac 24.: navesti zadanu prevalenciju na temelju procjene vjerojatne stvarne prevalencije štetnog organizma na polju prije nadzora. Zadana prevalencija utvrđena je kao cilj nadzora i predstavlja kompromis koji su osobe odgovorne za upravljanje rizikom pronašle između rizika prisutnosti štetnog organizma i resursa koji su na raspolaganju za nadzor. Za nadzor za otkrivanje prisutnosti obično se utvrđuje vrijednost od 1 %.